

"EDINOST"

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.
 "Edinost" stane:
 za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
 za pol leta " 3.—; " " 4.50 "
 za četrt leta " 1.50; " " 2.25 "
 Z „Novičarjem“ vred:
 za vsa l to gl. 7.—
 " pol leta " 3.50
 " četrt " 1.75
 Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
 Poslana, javne nahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nifrancovano se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edinost je moče

Sodne razmere.

(Govoril dr. Laginja v 201. seji državnega zbora dne 16. februarja t. l.)

(Dalje.)

Druga velika neudobnost — bagatelno postopanje je še vedno moči zmatrati za neko udobnost — zlasti za kmetasko prebivalstvo je način, kako se izvršujejo realne eksekucije. Dočim je moči v mestih izvršiti mobilarno rubežen in cenitev tudi proti boljše situiranemu trgovcu skoro brez troškov, tako da ga vsa reč le jako malo velja, postopa se zoper kmetasko ljudstvo navadno z realno eksekucijo, ker je itak maloštevilne premičnine lahko zapisati kot fundus instructus.

Kakor znano, so troški pri realni eksekuciji izredno veliki. Troški prošnje za intabulacijo so prvi, potem pridejo koleki, upisnina, potem troški za prošnjo in za izvršitev realne cenitve in kar to velja, to je v nebo kričeča krivica (Posl. Kronawetter: Tako je!), sosebno ker ti stroški večinoma niso v nikakem razmerju z dotičnimi tirjavami. (Posl. Kronawetter: Cenitve ni treba, naj odpade!)

V zapadni Istri, kjer se, žal, da ne vedno s popolno opravičenostjo, vrše take realne eksekucije v velikem številu, velja realna eksekucija, osiroma znašajo komisijski troški za cenitev in media 15 gold. (Posl. dr. Lang: Pri nas je stvar še dražja, po 20 gl.!). Za naše razmere je to jako drago in če Vam rečem, da se naberejo ti troški za posamega dolžnika po trikrat in štirikrat na leto, potem si morete predstaviti, kakšne razmere so tam doli pri nas. Pri prodaji pridejo potem še troški za razglasitev v uradnem listu, kar po moji sodbi nima v nas prav nikake opravičenosti, ker pri nas je še dandanes tako, kakor da smo še vedno pod beneško vlado, česar čestiti gospodje menda ne veste, namreč uradni list „Osservatore triestino“ se tiska še vedno samo v italijanskem jeziku. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.)

Neposredni interesovanci, tisti, ki bi eventualno kupili kmetasko posestvo ali del njegov, se sploh ne brigajo za razglasila v listu „Osservatore triestino“ in kazalo bi torej to razglasjanje premeniti, sosebno, ker velja osem do deset goldinarjev in časih še več; posebno kadar treba obširnejšega popisa, stane razglasilo po 16, 18 in 20 gl. Jednostavno razglasilo v občini, kjer se vrši eksekucija, bi po mojem mnenju popolnoma zadostovalo in vrh tega bi bilo še, kakor navadno, dotični edikt prilepiti na občinsko desko.

Dovoljeno mi bodi omeniti na kratko tudi finančni in ekonomični položaj sodnega osebja. Govoril bodem le malo.

Prepričan sem trdno, da so najnižje kategorije sodnih uradnikov nezadostno, da, slabo plačane in da je zboljšanje dohodkov nujno potrebno. Želel bi, gospoda moja, da se to omogoči, ne da bi država imela za krajcar več troškov, kajti država so davkoplačevalci. Ali je to izvedljivo? Mislim, da je! To mislimo in vemo vsi, a zdi se mi, da nimamo poguma to povedati, akopram je po najsvetjšem našem prepričanju le na ta način moči zboljšati plače, ne da bi država imela kaj več troškov.

Osvojil bi si namreč vodilno idejo, o kateri je Nj. ekselencija gospod finančni

minister, predloživši davčne predloge, trdil — če sem ga prav umel — da se je je držal, namreč enakomernejšo razdelitev v jedni in tisti kategoriji. (Dobro! mej somišljeniki.)

V tem oziru bodi le na kratko omenjeno, da dobiva jednajst najvišjih oseb pri višjem deželnem sodišču za Primorsko na plači, dokladah in kakor se vse to že zove, celih 47.000 gl.

Gospoda moja! Predsednik apelacijskemu sodišču ima na pr. na leto 10.000 gl. plače.

Mislím, da bi bilo za naše razmere in za razmere mesta, v katerem živi, 9000 gl. dovolj. Morda bi mogel en apelacijski predsednik izhajati tudi z 8000 gl.

A jaz nikakor nisem za tako veliko redukcijo. Moj račun je jednostaven. Ako bi se tem 11 funkcijonarjem znižala plača povprečno za 200 gl., prihranili bi 2200 gl. in bi mogli s temi novci povišati 22 pisarniškim uradnikom istega okrožja plačo vsakemu za 100 gl. na leto.

Mislím, da bi višji uradniki na ta način ne bili oškodovani, nižjim uradnikom bi pa bilo na ta način izdatno pomagano.

V tem pogledu bi po mojem mnenju nikakor ne bilo navajati ugovora, da mora višji sodni uradnik tudi v finančnem oziru absolutno neodvisen biti, da mu je moči zoperstavljati se vsakoršnemu zapoljavanju. Ta ugovor je naravnost žaljiv za značaj in za inteligencijo prizadetih visokih funkcijonarjev.

Priznali mi pa bodete tudi to, da more tudi preprost kancelist, navaden vodja zemljiške knjige pri kakem okrajnem sodišču mnogo škode provzročiti, ako je valed skrbij za številno svojo rodbino, ako je valed svoje mizere razmišljen.

Naj še na kratko nekoliko izpregovorim o omejitvi okrajnih sodišč v Istri. Kolikor jaz vem, je v Istri samo jedno okrajno sodišče, v čigar okrožju je manj kakor 10.000 prebivalcev, zato pa so v tej majhni deželi druga sodna okrožja, katera niso samo teritorijalno prevelika, ampak kjer je tudi prebivalstvo preštevilno.

V področju političnega oblastva v Kopru je okrajno sodišče Kopersko, čigar okraj je šest štirijaških milj obsežen in kjer je 38.000 prebivalcev, dočim je sosednega Piranskega sodišča okrožje obsežno le 1-9 štirijaških milj in kjer je le 13.000 prebivalcev, torej po obsežnosti je to drugo sodišče manjše od prvega za dve tretjini, po prebivalstvu pa le za polovico.

(Dalje prih.)

Gosp. posl. Ivan Nabergoj

prejel je dvoje zaupnic: iz Rojana in Škedenja — in smo naprošeni, da ja priobčimo.

Ker nam je vsikdar veljalo načelo, lojalno počevati razne glasove javnega menenja — seveda: ne da bi pri tem odstopili ni za las od svojih političkih nazorov —, ker se nam vidi taka lojalnost kot posebna dolžnost glede na našega gospoda poslanca, in slednjič, ker ne gojimo osebnega nasprotstva do nikogar, kakor se je nam hotelo podtikati v poslednjem

času: priobčujemo drage volje omenjeni zaupnici.

Velečastiti gospod poslanec!

Čeprav nismo bili vsi prisotni o priliki shoda dne 8. januarja t. l., h kateremu ste nas pozvali, da nam poročate o Svojem delovanju v državnem zboru, vendar poznavamo deloma iz lista „Edinosti“, deloma po pripovedovanju drugih vse to, kar ste nam poročali ter priznavamo, da Vam sta bila pri vsakem koraku in ukrenbi na srečo blagor in korist nas, Vaših volilcev. Uprav Vašemu prizadevanju se moramo mi spodnji okoličani IV. okraja, zaprti v užitinski črti, zahvaliti, da nam ni osoda trpkajša nego nam je in nego se nam je obečala. Vam se imamo zahvaliti za marsikako drugo uslugo in pridobitev, ki ste nam jih učinili s tem, da ste se vsikdar pobrigali za našo gmetno in duševno korist pri predpostavljenih oblastvih.

Da ste se v narodnem pogledu držali tega, kar ste nam pred volitvami obečali, da bodete namreč vsikdar tesno držali z ostalimi slovenskimi poslanci ter se v družbi z njimi potezali za občno našo težnjo — izvršenje narodne ravnopravnosti,

da ste neglede na nasprotno začasno menenje jednega dela slovenskega naroda pri tem vedno vztrajali ter v soglasju z njimi glasovali in delovali ter se za jedno ogrevali za napravo „jugoslovanskega kluba“, čigar izvršitev je naša goraka želja;

da ste delovali v soglasju z ostalimi slovenskimi poslanci, nehotoš spustiti se v odprto opozicijo proti slavni vladi, čeprav nam ta dosti ni dovolila, vendar pa marsikaj obljubila! — vsega tega ne štejem Vam v greh, pač pa v zaslugo, kajti delovali ste dosledno in vztrajno po onem programu, katerega ste nam pred volitvami načrtali. Da se Vam vse ni posrečilo, to pač ni Vaša krivda, temveč krivda političkega položaja, kojega pač mi sami menj umevamo nego Vi, ki Vam je prilika občevati z zakonodajnimi krogi. V vsem Svojem delovanju kot zastopnik nas slovenskih volilcev IV. okraja vršili ste Svojo dolžnost ter nas zastopali možato v popolno našo zadovoljnost.

Izrekamo Vam torej s pričujočim pismom svojo hvaležnost in polno zaupanje, nadejajoč se boljše bodočnosti, v kateri se bodo avstrijski Slovani združili v jedno samo državnozbornsko skupino ali klub, čigar veren in odločen član bodete tudi Vi. Obsojamo zajedno neosnovane napade lista „Il Diritto Croato“, naperjene proti Vaši osebi, srónega prvoboritelja in iskrenega narodnjaka, osivelega v dolgem delovanju v prid Svojih volilcev.

Z odličnim spoštovanjem
 v Rojanu dne 29. januarja 1893.
 (Sledé podpisi.)

Velečenjeni gospod državni poslanec!

Iz dna duše obžalujemo, da je „Il diritto croato“ donesel članek, v katerem Vas je tako hudobno napadel zaradi Vašega temeljitega sporočila o delovanju v državnem zboru.

Globoko obžalujemo ta čin, ker se je s tem razširila vest o naših domačih pre-

pirih v taboru naših nasprotnikov in ker se s tem daje njim v roke naše lastno orožje v svrhu, da ga izkoristijo proti nam. Da-si nam gre v prvi vrsti za stvar in ne za osebo, vendar-le nas je globoko v srce ranil članek, tudi zato, ker je hotel očrniti pred slovenskim elementom ravno Vas, ki ste pri nas zapisani kot uzor moštva, jeklenega značaja, vtrajnega boritelja za naše svete pravice in v vsakem pogledu poštenega in odličnega narodnjaka.

Gorje narodu, ki žrtvuje svoje junake in boritelje le zaradi političnih pomot. A Vas slovenski narod, hvala Bogu, ni obsodil — napadel Vas je le zasebnik in s tem samega sebe obsodil. — Strogo do pičice držali ste se programa, h kateremu ste se poznali, ko smo Vas izvolili državnim poslancem. Obljubili ste nam, da se bodete držali večine slovenskih državnih poslancev in to ste natanko izpolnili. Storili ste Svojo dolžnost ter ostali v katerem se dandanes nahaja večina slovenskih poslancev, kar je od Vas logično, naravno in dosledno. Kako je tedaj moči zahtevati od Vas, da bi svojemisljeno prelomili besedo ter se ločili od drugih slovenskih poslancev? Ako bi bili to storili, tedaj šele imeli bi mi pravico tirati Vas k opravičenju.

Naj le izve dopisnikar omenjenega članka iz naših lastnih ust, da si od nas se svojimi napadi in izgredi na Vašo osebo ni zadobil priznanja in lavorik, temveč ožigosati, grajati in obsojati moramo njegovo nezačuvano drznost, da se je postopil napasti osebo, ki jo mi Slovenci visoko čislamo in ne trpimo da se je kdo nekazno dotakne. Ivana Nabergoja štejem mi med junake našega slovenskega naroda na obslih jadranskega morja, in s tem bodi povedano vse.

Zanj smo pripravljene seči z roko v ogenj, da je narodnega mišljenja — da je njegovo stremljenje naše stremljenje — da z nami čuvtvuje in gori za našo sveto stvar, a to ne le v praznem besedovanju, ampak v dejanji je dokazal, da nas ne zapušča tudi tedaj, ko je treba stati v divjem boji tujega, sovražnega nam nasilstva. Zatórej krepko protestujemo proti izgredom članka naperjenega v časniku „Il diritto croato“ proti Vašji osebi, izrekamo Vam kakor doslej tudi v prihodnjost svoje popolno zaupanje.

Škedenj dne 2. svečana 1893.
 (Sledé podpisi.)

Kmetovalci pozor!

Kakor lisica kuretino, tako zalezujejo brezvestni agenti našega kmeta in sledeči slučaj je tako značilen, da je vreden objavljenja v svarilo vsakemu gospodarju.

Prve dni novembra p. l. prišla sta dva agenta s slovenskim tolmačem, ker sta samo nemški govorila, v hišo k Janezu Počkaj-u v Slope in sta mu vsiljevala kmetijske stroje neke ogerske tvrdke v Szombathely-u.

Počkaj se je stanovitno branil rekoč, da je ud okrajne gospodarske zadruga, katera mu od slučaja do slučaja svetuje in ga preskrbuje z vsem, česar potrebuje. Naposled, ko so agenti, videli, da se zaman trudijo, usilili so Počkaju tiskani naslov

tvrdke, da ji lahko neposredno piše naročila; zahtevali pa so od Počkaja, naj jim za piše natančni svoj naslov, da mu bode mogla tvrdka točno odgovoriti. Da se nadležnih sitnežev odkriža in ne sluteč nikake nevarnosti, izdrl je Počkaj iz svoje listnice listek in na njem zapisal s svinčnikom svoj naslov, ter ga dal agentom, kateri so potem odšli s plenom.

Kako se je pa Počkaj začudil, ko je okolo 15. novembra dobil tiskano in prilično izpolnjeno nemško dopisnico, s katero mu „Max Goldschmied in Steinamanger“ naznanja, da je po svojem agentu dobil naročilo na ročni mlin in stiskalnico v vrednosti 225 gl., kojoj svoto je plačati v treh obrokih do 1. januarja 1894 ter da bo naročilo pravilno izvršil. Počkaj je na to takoj odgovoril, da ni naročil ničesar, da ničesar ne sprejme in torej tudi ničesar ne plača. Malo dni pozneje dobi Počkaj aviso železnice, da sta došla zanj dva stroja; a on teče nemudoma k načelnikstvu postaje z izjavo, da ni naročil ničesar in torej ničesar ne sprejme. Ob enem pa še posebno piše Goldschmied-u, da se čudi takemu ravnanju ter da naj razpolaga s svojimi stroji.

Počkaj je mislil, da s tem je stvari konec; toda mislite si njegovo presenečenje, ko mu letos na dan Svečnice prinese sodni sluga madjarsko menjično tožbo Goldschmied-a, uloženo pri sodnem dvoru v Szombathely-u za 225 gl., katere bi imel Počkaj v treh dneh plačati in povrniti 15 gl. stroškov, ali pa v istem roku po (seveda madjarskem) odvetniku uložiti pri sodnem dvoru v Szombathely-u oporekanje v ogib menjične eksekucije!

Drugo jutro že podala sta se Počkaj in predsednik gosp. zadruga k državnemu pravniku v Trstu, da uložita tožbo zaradi ponarejanja menjice. Zaman, ker dobila sta odgovor, da ni še povoda za postopanje, ker se ne ve: kdo in kje bi bil menjico ponaredil! Nič ni pomagal ugovor, da se „Goldschmied“ poslužuje ponarejene menjice proti avstrijskemu podniku v naši državni polovici. Stvar da spada v področje ogerskega državnega pravištva, ker menjica je vsled prepisa, priloženega tožbi, datirana: „Steinamanger am 10 November 1892“ in trasirana: Herrn Janez Pozkay in Slope, zahlbär in Steinamanger. Svetoval je tedaj državni pravnik, takoj iskati pomoči pri odvetniku.

Odvetnik se je začudil skoro neverojetni historiji, a ni vedel boljšega sveta, nego uložiti pri našem državnem pravništvu pismeno ovadbo dogodka s prošnjo za postopanje v svojem področju, ali pa da ono posreduje pri ogerskem državnem pravništvu v ta namen, da se uvede kazensko postopanje. Da se pa ustavi zažugana menjična eksekucija, deponuje naj Počkaj pogojno vso obtoženo glavnicu in stroške — ali pa najme ogerskega odvetnika za civilno pravdo pri ogerskem sodnem dvoru. (!) Pristavil pa je, da nima nikakega zaupanja ni v madjarske svoje kolege, niti v ondotne sodnije.

Počkaj ne pozna jezika izven materinega, slovenskega, in nima na razpolago potrebne svote denarja. Kaj je torej storiti? „Poskusiva potrkati pri namestništvu“ — poreče eden moledovalcev — „vsaj je vladi dolžnost braniti svoje podanike proti vsakojakim napadom po kopnem in po morju, doma in na cesti, proti krčenim in nekrčenim, gospodskim in preprostim slodejcem. Toda pri namestništvu dobila sta odgovor: da ta stvar spada v sodnijsko področje. — Tedaj so Poncij, Pilat in Kajfež instancije proti ogerskim čifutskim poštenjakovičem v naši državni polovici, akoravno naša sodišča točno in strogo izvršujejo ogerske sodbe.

Pa šla sta moledovalca še k drugemu odvetniku pomoči prositi; a ta jima je svetoval, kakor prvi, samo pristavil je, da bi kazalo obrniti se na kacega odvetnika v Szombathelyu, mu poslati legalizirano pooblastilo in prilični znesek na račun stro-

škov s prošnjo, da stori, kar bi bilo služaj primerno.

Po šematizmu izbral se je dr. Markovitz, ker nima po čifutski dišečega imena, ter tukajšnji naš odvetnik mu je poslal potrebno informacijo itd. in sedaj čakamo na uspeh.

Kmetovalci, kadar vam pride kak agent ponujati stroje, tedaj ne zgrabite koj za gorjačo in ne uprite po njem, ker z našim državnim pravništvom se ni šaliti. Pač pa mu pokažite vrata z vso odločnostjo; spominjajte se nesrečnega Počkaja iz Slop, kateri se sedaj po sili uči „čar-daš“ plesati — a to ni kar si bodi za poštenega slovenskega gorjana!

Zupančič.

DOPISI.

Iz Dekanske občine 16. februarja. [Izv. dop.] (Lepa slavnost.) Dne 6. t. m. bil sem povabljen v Dekani, da prisustvujem lepi slavnosti, kakoršne se le po redkoma vrše v naši tužni Istri. Tega dne se je namreč v Dekanih slovesno odprl II. razred ljudske šole. — S tem činom, kateri veseli vsacega pravega rodoljuba, postala je Dekanska šola četrta sestra mej slovenskimi dvorazrednicami v naši Istri. — Slovenske dvorazrednice v Istri bile so do sedaj: 1. v Jelšanah, 2. v Podgradu in 3. v Šmarji, in sedaj se jim pridružuje z vso svežostjo in slovesnostjo tudi Dekani. Seveda bi tukaj že davno lahko bila dvorazrednica, ker bivša okrajna glavarja Putón in Bosizio sta prav mnogokrat drezala, toda zastonj.

Še-le sedanji nadžupan gosp. Josip Mahnič, videč veliko potrebo, da se šola razširi, poprijel se je stvari z vso resnostjo, ter podpiran po velerodnem g. okrajnem, glavarju in c. kr. okrajnem šolskem nadzorniku J. K., dognal je v prav kratkem času vse potrebno, da se je mogel oživiti toliko potrebni drugi razred. — Dne 6. t. m. bilo je šolsko poslopje okrašeno z narodnimi in cesarskimi zastavami. Ob 8. uri zbrali so se učenci z učiteljskim vseh županije v stari šoli, od kodar so se ob 9. mej pritrkovanjem zvonov napotili v cerkev. Tu so bili zbrani vsi občinski odborniki z nadžupanom na čelu, blag. g. o. kr. nadzornik J. Kožuh in obilo domačega občinstva. Mej sv. mašo so krasno peli čitalnični pevci neko Belarjevo mašo, katere je z orgljami spremljal gosp. nadučitelj Kuret. Po sv. maši napotijo se v dolgi vrsti v novo šolo: učenci z učiteljsvom, za temi pa g. župnik v koretu, občinski odborniki z nadžupanom in bl. g. o. kr. okr. šolski nadzornik ter obilo starišev. Zbravši se vsi imenovani v krasno okinčani novi šoli, vstopi se pred. g. župnik z administrantom v sredo šolske sobe, ter opravi sv. obred, t. j. blagoslovljenje. Za tem zapoje učenci zahvalno pesem, na kar zadone topiči, naznanujoč vsej širni okolici, da se je ravnokar odprl novi hram izomiki in prosveti. — Na to izpregovori pred. g. župnik ganljiv govor na učence in učiteljsvo, vzpodbujajoč ga, naj vestno izpolnuje svojo zvišeno nalogo, ne glede na to, da ga sedanji svet slabo plačuje, ker ne more pojmiti položaja in ne ve po vrednosti ceniti zvišenega poklica; sklepačjoč svoj ganljivi govor predstavi otročičem učiteljico g. Katarino Kuretovo, koja naj spoštujejo in služajo kakor svojo pravo mater. — Bili smo vsi ganeni, posebno pa, ko se oglašali mali deček Anton Toškan, ter se v imenu vseh součencev zahvali vsem onim, „kateri so jim oprli ta hram.“ To je vse prisotne tako ganilo, da je celo stari možem prigrala solza v očesu. Bilo je res krasno, bilo je res ganljivo. — Nato bili so vsi otroci obdarovani z pomarančami in kolači, zapeli so še „cesarsko“, in s tem se je končal oficijelni del.

Gospod nadžupan povabil je na to v svoje stanovanje blag. gosp. o. kr. okr. šolskega nadzornika, učiteljsvo vse občine in tudi občinske odbornike. Pri kosilu

izustil je gosp. nadučitelj K. zahvalno napitnico g. nadzorniku in g. nadžupanu, g. nadzornik pa vsemu učiteljsvu, pozivljajoč ga, da ga podpira v težavnem zvanju in zagotavljačjoč ga svoje podpore. Razšli smo se v največem veselju in v gotovi nadi, da se v kratkem snidemo o priliki odpretja tretjega razreda! —

Pri vsej stvari zasluži največo čast in zahvalo gosp. nadžupan Mahnič, kateri ni štedil ni truda ni denarja, da je dovršil stvar, koje se je lotil! Čast torej, komur gre. — J. B.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Poslanska zbornica. Dne 25. februarja je nadaljevala poslanska zbornica razpravo o proračunu finančnega ministra. Na vrsto so prišli neposredni davki. Ker poslanci že iz skušnje vedo, da je finančna uprava neizprosnna glede na svoje zahteve pri tem poglavju ter da po takem ni nikake nade, da bi mogli izposlovati kakoršnih-koli olajšav svojim volilcem, bilo je zanimanje za to razpravo neznatno. Kdo bi si neki ubijal glavo, ako mu pravi njegova zavest: Lasciate ogni speranza! Posl. Dipauli je slika neprilichnosti, s katerimi se je boriti vinogradnikom. To neprilichnosti so narasle posebno po vinski klavzuli v trgovinski pogodbi s Italijo. Od avgusta leta 1892. do januarja 1893 uvelo se je v Avstrijo 400.000 hektolitrov italijanskega vina, vsled česar so jako padle cene domačim vinom. Škoda, koja trpi na tem Dalmacija, preračunal je govornik na 5 milijonov goldinarjev, škoda Tirolske pa na 3 1/2 milijonov. Zato prosi govornik gospoda finančnega ministra, da se ozira na potrebe kmetovalcev, kolikor se dostaje davkov. Poštevačjoč bedo ljudstva lotili so se že socialni demokratje obdelovati kmete za svoje namene. Kmetstvo ljudstvo se sicer še upira tem agitacijam, na čemur se je pa zahvaliti verske mu čutstvu prebivalstva. Nikari pa strune preveč napeti, kajti verski čut je jel pojemati v poslednjih 20 letih. A tu ne pomagajo ni volilna geometrija ni neposredne volitve: nasledniki klerikalnim poslancem ne bodo liberalci, ampak socialni demokratje. Gorje pa, ko pridejo ti časi. Zaključujoč vslikne govornik: Brez kmeta ni obstanka državi! — Posl. Pacák je omenjal krivico, ki se godi občinam v onih slučajih, ko morejo isterjevati davke za državo. Predstojniki občin morajo namreč jamčiti še potem, ko so že odšteli isterjane davke državnemu davkarju. In tako se je prigodilo že večkrat, da so davkarji poneverili denar, a davki so se tirjali še enkrat. Govornik prosi olajšav za občine pri onih poslih, koje morajo opravljati v prenešenem delokrogu. Na to so vsprejeli poglavje „neposredni davki“. — V seji dne 22. t. m. se je nadaljevala razprava in so vsprejeli poglavje „užitnina“. Potem so vsprejeli postavo o preizkušanju sodčkov za pivo ter vladno predlogo, tičooč se oddajanja soli za živino po znižanih cenah.

V večerašnji seji so vsprejeli kapitelj „sol“ in naslov „tobak“. Na to so vsprejeli postavni načrt, da je plačevati od dobitkov na loteriji 15 odstotkov.

Pri deželnozbornski volitvi v skupini mest Stockerau-Korneuburg-Oberhollabrunn je bil dne 27. t. m. izvoljen baron Czedit z 598 glasovi; njega protikandidat, znani nemški nacijonalec dr. Knotz je dobil 406 glasov.

Zagrebski „Obzor“ pravi, da se je stolni kapitelj zagrebski obrnil do sv. Očeta in do Njegovega Veličanstva, da se vender enkrat popolni nadškofijska stolica v Zagrebu, kajti od smrti nadškofa-kardinala Mihaloviča ste pretekali že nad dve leti.

Proti civilnemu zakonu razvija se agitacija na Ogorskem vedno bolj. Tudi Slovaki so se oglašili. „Narodnie

Noviny“ pišejo: Naš narod, ki ceni vero višje, nego vse pozemeljske dobrote, zgraža se pri misli, da bi se zakon, ta prisega ljubezni in ravnopravnosti, ne sklepal v cerkvi pred božjim žrtvenikom, ampak v zakajeni sobi mestnega sodnika, beležnika ali zdravnika, pred človekom, koji morda niti ne pripada veri poročencev.

Vnanje države.

Poljaki na Poznanskem. V pruskem deželnem zboru bila je nedavno buda debata, ker je vlada zahtevala 100.000 mark za podpore nemškimi dijakom v poljskih pokrajinah. Zbornica je seveda dovolila zahtevano svoto, namenjeno v pomemčevalne svrhe.

Iz zapora v parlament šel je vodja nemških antisemitov Ahlwardt. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora radi brošure, nazvane „Die Judenflinten“. Mej tem ga je okraj Arnswalde izbral svojim zastopnikom v parlamentu in Ahlwardt je šel naravnost iz zapora v parlament.

Preiskava v zadevi sleparstev pri italijanskih bankah je dognala, da zadene rimsko banko na protestiranih menjicah škoda 42 milijonov lir; banko napolitansko 15 milijonov in sicilijansko banko 6 milijonov.

Različne vesti.

Papežev jubilej. Sv. oče je vsprejel avstrijskega poslanika, grofa Revertero, v nedeljo predpoludne. Grof Revertera je izročil papežu posebno pismo avstrijskega cesarja in razna darila, mej temi dragocen križ iz slonove kosti, okrašen z briljanti. Sv. oče je rekel, da so cesarjevo pismo in dragocena darila viden dokaz otroške udanosti cesarja do papeža. Cesar Fran Josip se odlikuje po posebni pobožnosti, iz česar je sklepati, da bode neprestano varoval verske koristi. To bi bil vir velikim dobrotam za cerkev in državo. Papež je podelil na to blagoslov cesarju in vsej cesarski obitelji. Po oficijelni avdijenci je povabil sv. oče grofa Revertero, naj gre žnjim v njegovo privatno stanovanje, kjer sta se pogovarjala še nekoliko.

Tudi ruske novine pišejo jako iskreno o tej priliki. „Novoje Vremja“ piše n. pr. mej drugim: Leva XIII. je smeti prištevati prvim političkim činiteljem v Evropi. In zato se nam vaticanska slavnost kaže ne le kot zgolj cerkvena slavnost jedne izmej krščanskih cerkv, ampak tudi kot politički dogodek nedvojbene važnosti. Ne samo iskrene in vrne katolike, nego vse prijatelje evropskega miru in mirnega razvoja moralnih sil človečanstva, spominja ta slavnost, da je v Rimu velika moč, koje blagotvorni vpliv se pojavlja bolj in bolj.

Resnicoljubni „Il Piccolo“ moral je v ponedeljski svoji številki preklicati, kar je pisal o tistem slavnem napadu na meščane pri sv. Ivanu. Laž ima kratke noge!

Točarina. Lisica izgubi dlako, a trme ne — veli nek progovor. Isto smemo reči o tolikokrat spominjanem tržaškem listu „Il Mattino“. Ta list bil je dolga leta hučboj za odpravo toli krivičnega davka od špine ali točarine. Slednjio se je vendar krómarski zadrugi v Trstu — po priprošnji našega okoličanskega poslanca gospoda Nabergerja — posrečilo, prepričati slavno vlado o krivičnosti tega davka in koncem minolega leta bilo je sklenjeno, da se točarina za stalno odpravi. V Izraelu je tedaj zavladal velik strah in radikalni listi so stekali bojazni, kaj pač bode za občino, ako jej preneha ta bogati vrelc. „Il Mattino“ je pa ukal od veselja, da je zmagala ideja, za koja se je tudi on potegoval. Gospodujoča gospoda je pa napela vse svoje moči ter preprosila vlado, da jej dopusti pobiranje točarine vsaj še jedno leto, kar se je tudi zgodilo. „Il Mattino“ je ta vladin odlok nemilo dirnal, vendar

je pa molčal, ker tako mu je bilo menda — zaukazano. A sedaj smo v postnem času, v času pokore, in tam gori je menda zavladal drugačen veter, ugodnejši točarini. Ker je pa že stvar rešena in se točarina mora umakniti kake drugi dokladi; ker ima mestna blagajna vodno na istožaj odprto žrelo — tuhta se tam za kulisami kak novi davek, kateri naj bi občini, ako mogoče, prinašal še večjih dohodkov, plačevalcem pa brez dvojbe še večjih bremen. V tuhtanju in iznajdbi novih doklad so pa gospodje na magistratu jako spretni in brez dvojbe si ne bodo belili svojih modrih butic s preteškimi studijami: naložili bodo nov davek, ki bode morda težji od prejšnjega — in mirna Bosna. A „Il Mattino“, ki je vsikdar pisaril za odpravo davkov ter se veselil, da je bil isti odpravljen, jel je sedaj učiti gospódo, kakéne davke in naklade naj najdejo in nalože! Glej ga, Lahončka: poprej se je potegoval za odpravo krivične točarine, danes pa uči, kako naj se ustvarja nove doklade. Pravo bi jo pa zadel in vsaj dosledno deloval, ako bi magistratno gospódo učil varóiti in gospodari, kajti teh lastnosti jim manjka popolnoma. Dokler pa teh ne pridobé, ne bodo jim občinske doklade nikoli previseke. —

Pristopajte k družbi sv. Cirila in Metoda! Kdor ni še ud te prekornostne šoleke družbe, zglesi naj se bodisi pri tržaški moški ali ženski, bodisi pri kateri podružnici okoličanski. Plačati mu je 1 gl. ali podpornino 12 kr. na leto. Ta poziv prinašali bodemo odelj vsako pot, posnemajoč tržaške laške časopise — poluradnim „Mattinom“ na čelu — kateri vsaki dan svojim čitateljem priporočajo, naj se vpišejo v „Lego“. Slovenci, posnemajmo jih v tem ter pristopajmo pridno k naši prekornosti družbi! —

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Tratu podaril je veselilni odsek „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ od čistega prebitka plesnih vaj 10 gl.

Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval lepo zbirko knjig svetnik deželne sodnije v Ljubljani, g. K. Pleško, neimenovan duhovnik pa 10 izvodov „Iekric“. Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je dovolil v svoji seji 24. jan. za l. 1893 družbi 500 gl. podpore. Pokroviteljici sta postale vrlo napredujoča ženska podružnica v št. Vidu nad Ljubljano, ki je poslala 103 gl. do malega samih prostovoljnih darov, in Ribniška posojilnica na Kranjskem, ki nam je takoj izročila 50 gl., ostalih 50 pa uplača l. 1894. Prva Ljubljanska moška podružnica nam je poslala poleg nekaterih ustanovnin 84 gl. 70 kr. božičnega darila; darovali so pa gg. I. Knez 10 gl., I. Gogala, I. Hribar, dr. V. Krisper, dr. Munda, V. Petričič, dr. I. Tavčar, I. Vilhar in Tomo Zupan po 5 gl., dr. J. Stare 3 gl., dr. M. Hudnik, dr. Moše, Pleteršnik, dr. Svetina, dr. Vošnjak in dr. V. Zupan po 2 gl., Avšič, Bartel, dr. Drž, J. Kušar, Ledenic, G. Pirc, Pleško, Senekovič, dr. Šlajmer, Šubic, prof. Tavčar, gospa Tratnikova, Trstenjak, Vončina, Žagar in Žumer po 1 gl. in Kuhar 50 kr. Družba je te dni tudi prejela 50 gl. kot volilo pokojnega č. g. župnika pri sv. Barbari v Halozah, državnega poslanca Božidara Raiča. Nadalje so nam naklonili: Ženska št. Jakobsko-trnovska podružnica prostovoljnih darov v znesku 50 gl., moška podružnica v Kranju po g. blagajniku Juraji Režeku 42 gl. 50 kr., in sicer 15 gl. 50 kr. novoletnega oprostila in 27 gl. nabranih darov, ženska podružnica v Logatci 20 gl. Tržičan g. V. P. v Švici 40 kron, g. K. Wider, tajnik čitalnice v Vipavi, 13 gl. 10 kr., nabranih pri Vodnikovi

veselici 2. febr. zlasti po požrtvovalnosti vrlih gostov iz Ajdovščine, vesela družba v gostilni pri „Lloydu“ 11 gl., podružnica v Lehnu 10 gl., družba pri gosp. Vičiči v Postojni 10 gl., čast. neimenovanec 6 gl. i nabranih povodom veselega dogodka, g. A. Lavrenčič iz št. Petra na Notranjskem 4 gl. 72 kr., zloženih pri banketu novega župana, gosp. K. Rozman 4 gl. 60 kr., nabranih v veseli družbi pri Malenšku v Trebnjem, g. M. Prosek iz Kotmare Vesi na Koroškem 2 gl. 60 kr., ki so jih zložili rodoljubi na veselici pri Podstražniku dne 26. jan., g. učitelj Rudolf Kosér 2 gl. 10 kr. kot novoletno darilo vesele družbe pri g. Fr. Koserji v Juršincih, č. g. kapelan A. Vetrnik v Trbovljah, 1 gl. 73 kr. kot dar, ki ga je nabral v veseli družbi rudar Matija Grčar, in blagajničarica ženske podružnice na Vrhniki, g. Mici Petričeva, 1 gl. kot novoletno oprostilo po 50 kr. gospe Karoline Brilajve in gospice Berte Flisove.

Iskreno zahvalo, ki jo izrekamo zopet in zopet požrtvovalnim prijateljem, moremo izražati le z besedami; dejansko zahvalo pa kaže na stotine otrok, ki jih ohranjemo in vzgajamo v zveste sinove veri, cesarju in domovini.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vrtil se je v nedeljo popoldne. Obširneje poročilo prinesemo prihodnjič. Z vsklikom so bili izvoljeni: Mate Mandič, predsednikom, Nefor Stepančič tajnikom, Viktor Klinar blagajnikom, Ludovik Furlani in Makso Cotič pregledovalcema računov.

Občni zbor „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“ vrtil se je v nedeljo predpoludne pri ogromni udeležbi članov. Obširneje spregovorimo o tem zborovanju v prihodnjem „Novičarju“, a naglašamo že danes, da je vspeh minolega leta povoljen nad vse nade in da je temu društvu zagotovljena cvetoča bodočnost, dokler je bodo vodili taki možje, kakoršen je sedanj gospod predsednik. Pri dopolnilnih volitvah sta bila izvoljena v predstojništvo gg. France Štrekelj in Josip Turk ter 9 namestnikov; v nadzorništvo pa gg. Goljevšek Alojzij, Josip Požar in Franjo Dolenc ter 6 namestnikov; v razsodišče gg. Jereb Gregor in Šorli Ivan. Ostali člani predstojništva, nadzorništva in razsodišča bili so izvoljeni minolo leto na tri leta.

Le tako naprej, kajti ta pot nas jedini more dovesti do osamosvojenja — gospodarskega in političnega.

Posnemanja vredno. Veselični odsek „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ je v svoji seji dne 25. februarja odločil podariti od čistega dohodka svojih plesnih vaj družbi sv. Cirila in Metoda 10 gl. in bolniški blagajni „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ pa 50 gl. To je res lep dokaz nesebične požrtvovalnosti tega odseka in posnemanja vreden primer.

Vodstvo „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ nas prosi, da naznanimo, da je že razposlalo vsem članom račun in vabilo na občni zbor, ki bode v nedeljo dne 5. t. m. Ako slučajno kateri član računa ni prejel, naj se oglasi v društvu, kjer ga lahko še dobi.

Tržaški mestni svet ima nočoj svojo sejo.

Vesela vest iz Koroške. V Črni na Koroškem zmagali so Slovenci prvokrat pri občinskih volitvah v tretjem in drugem razredu. Slava!

Proti izseljevanju v Brazilijo. C. kr. namestništvo tržaško je izdalo nastopno svarilo:

Oblast vas resno opominja, da se ne selite v Brazilijo, če tudi vam brezvestni agenti obljubujejo predplače iz državnega zaklada, odkaze zemljišča, prosto vrnitev itd. Te obljube so lažnive. Vaša vlada ima gotova

uradna poročila, da se dajejo predplače le za težka dela pri zgradbah cest, in ne v gotovih denarjih, ampak le v nakaznicah. Te nakaznice prevzamejo braziljanski trgovci za jako nizko ceno in dajo za-nje komaj toliko živeža, da se zamore prav borno preživeti.

Vrh tega sedanja braziljanska vlada neče nič vedeti o odkazih zemljišča in o predplačilih, ki jih je bila prejšnja, v maju 1892. izpodrinjena vlada zagotovila; ona je celo ustavila zgradbe cest in se brani podpirati za lakoto skoro umirajoče družine naselnikov. Tako najstrašnejši bedi izročeni naselniki moledvajo svoje konzule za prosto vrnitev v domovino.

Kdor se izseli v Brazilijo, gre gotovo v največo revščino.

„Narodni dom“ v Ljubljani se počne zidati tekom letošnjega poletja, tako, da se letos poslopje dozida do vrha. Drugo pomlad se prične notranja in vnanja oplešava in se je nadejati, da bode ta vidni spomenik zvesti naroda slovenskega dovršen do jeseni leta 1894. Mi se radujemo na tem, da je ta pereča zadeva vendar enkrat prišla v pravi tir. Tazadeva je zares častna zadeva vsa naroda slovenskega, kajti vsa Slovenija je prispevala v ta namen. A ne le to, ampak „Narodni dom“ postane last „Matice Slovenske“, kakor hitro se poplačajo vsi dolgovi; poslednja pa bode morala polovico dohodkov obrniti za ustanove dijakom, pisateljem in umetnikom. Po takem smemo reči po vsej pravici, da postane „Narodni dom“ naša narodna last.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju razpošilja ravnokar četrtoletno poročilo svojega delovanja. Iz tega je posneti plodonosno delovanje za dobo od novega leta do konca meseca septembra. (Odslej bodo poročila izhajala ob občnem zboru, ter bodo obsegala šolsko dobo.) Ustanovnikov šteje društvo 38: med njimi nadškofa Goriškega, knezonadškofa lavantinskega in Ljubljanskega. Knezoškof lavantinski je častni član. Novi ustanovniki so: Slavna mestna občina Ljubljanska (100 gl.), gg. Feliks Starč, graščak v Domžalah, dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru in Viktor Rosina, c. kr. notar v Mokronogu, ki so društvu darovali po 50 gl. Podpornikov, rednih udov in dobrotnikov je društvo štelo 127, med temi 22 duhovnikov. Na prvem mestu stoji Maribor z 31 člani; potem: Dunaj z 21, Kranj z 11, Ljubljana z 8 itd. — Posojilnica v Črnomlju, kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice in hranilno in posojilno društvo v Radovljici so društvu darovali po 10 gl. Dohodkov je imelo društvo 1424 gl. 68 nvč. Osnovna glavica znaša 4144 gl. 98 nvč. Največe je darilo neimenovanega gospoda izvolila pokojnega rodoljuba Kottnika s 400 gl. — Podpor se je razdelilo 456 gl. 25 nvč. med 32 podpirancev v 125 slučajih in sicer v gotovini 47 krat, v znakah obednicah pa 78 krat, (1035 obednic po 25 nvč.) — Žalibog, je moral odbor večkrat tudi zares potrebnim podporo odreči ali jim nakazati najmanjšo malenkost. — Med podpiranci je bilo: 15 juristov, 7 medicincev, 6 filozofov, 1 tehnik in izredoma 1 akademik in 2 veterinarca. — Posebno hvalo odborovo so si zaslužili: g. Fr. Dolenc, trgovec v Mariboru, g. Avg. Drukar, not. kandidat v Kranju, g. Ivan Hočevar, not. kandidat v Krškem, g. Jurij Kraigher, trgovec v Hraščah pri Postojni, č. g. M. Šervicelj, župnik na Reberci; potem dijaki vseučiliščniki gg. Žmavc, Benedikt, Dokler, Mihalič, Zupancič. Društvo žaluje po blagem členu g. dru. Fr. Škofiču, c. k. okr. sodn. v Škofiji Loki. — Ker je društvo zares vredno in prepotrebno, zato je prav toplo priporočamo. — Doneske je pošiljati č. g. Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kapelanu in ravnatelju v Avgustineju na Dunaju, I. Augustinerstrasse 7. —

Zdravniško društvo tržaško bode

imelo nočoj ob 7^{1/2} uri svoje zborovanje v veliki borzni dvorani. Predaval bodé dr. Xidias o „higijeni tobaka“.

Neumestno strahovanje. Deklica Marija Poljšak obiskuje V. razred (b) tukajšnje državne „Ljudske in meščanske šole za deklice“. Ker je za neko ročno delo brez vsacega posebnega namena izbrala rudečo in modro barvo, oštelja jo je dotična učiteljica pred vsemi drugimi učenkami, — češ, da so to slovanske barve — tako, da je uboga deklica prijokala domov. To bi bilo pa že preneumno, ako bi hoteli nedoraslim deklicam podtikati agitacijske ali morda celo — panslavističke namene!

Iz Dekani prejeli smo zopet celo kopicu dopisov iz obeh tatorov. Vseh teh dopisov ne moremo vsprejeti, tudi ko bi hoteli, ker nam skromni naš prostor tega ne dopušča. A ne vsprejememo jih tudi zato, ker nočemo, da bi se še bolj vzburljali duhove. Konstatujemo le še nastopno: Zagovornik sedanjega nadžupana nas prosi popraviti, da njegov psevdonom pod zadnjim dopisom bi se bil moral glasiti „Žiga“, ne pa — „ziga“; zagovorniki prejšnjega župana pa naglašajo, da sedanj nadžupan ni hotel pristopiti čitalnici, da bi bil posebno povabljen v to, da se noče udeleževati narodnih veselí, da zahaja o priliki volitev po nasvete k gospódi v Koper, toli nasprotni Slovencem. Slednjič svetujejo ti poslednji zagovorniku sedanjega nadžupana, da naj ne hvale, kar ni hvale vredno ter naj pomisli, da ako bi šlo po volji sedanjega nadžupana, gotovo propadejo Slovenci pri prihodnjih volitvah v drž. zbor. — Slavno občinstvo je čulo torej glas z obeh strani in s tem je stvar končana za nas!

Pogrebno društvo v Rojanu bode imelo svoj občni zbor v nedeljo dne 5. marca t. l. ob 11. uri predpoludne v združni krčmi v Rojanu.

Izpred sodišča. Fran Košuta iz sv. Križa, okolice tržaške, je bil dne 3. t. m. obsojen na 30 gl. globe ali 6 dni zapora in v povrnitev vseh stroškov radi razsajljenja časti g. Kristijana Košute.

Nagloma je umrl 62 letni agent Leopold Obet.

Tatovi so ulomili v brzojavni urad, nameščeni v „Tergesteu“ ter odnesli svoto 260 goldinarjev.

Književnost.

„Slovanski Svet“ št. 4. ima naslednjo vsebino: 1. Sistem velikih stvari pa mali ljudje. — 2. Člen XIX. in pa nacionalna kulturna avtonomija. — 3. Škofovski jubilej Leona XIII. — 4. Rusija 1892. leta. — 5. Liturgija rimske cerkve — 6. Žezanje. (Želja): Pesem Lermontova v izvorniku in slovenskem prevodu (v latinici in cirilici). — 7. Zlatna slova. — 8. Koliko je vremena Kraljevič Marko trpilo glad i žedju. — 9. Muha. — 10. Kakó je hudiček odkupil krajec kruha. (V ruskem izvorniku in slovenskem prevodu.) — 11. Svatopluh Čech in Jaroslav Vrchlicky. — 12. Nekoliko misli o češki narodopisni razstavi. — 13. Dopisi. — 14. Ruske drobniice. — 15. Ogléd po slovanskem svetu. — 16. Književnost. 17. Na zavitku razne literaturne objave.

Slovensko gledališče. Zgodovina gledaliških predstav in dramatične književnosti slovenske. S četirimi slikami. Spisal Anton Trstenjak. Izdalo in založilo Dramatično društvo. V Ljubljani, 1892. Natisnila Narodna tiskarna. Str. 197. Priznati moramo, da je to izborna, na podlagi temeljitih preiskav in obširnih studij spisano delo, ustrezajoče najstrožjim zahtevam. Kdor želi dobiti jasen pregled o zgodovini slovenskega gledališča in o razvoju dramatične književnosti slovenske, temu bodi „Slovensko gledališče“ najtopleje priporočeno.

Javna zahvala.

Iz dna potre svoje duše izrekava najiskrenejšo zahvalo vsem onim blagim osebam, ki so si prizadevale ublažiti najino neopisljivo bol o priliki smrti nepozabne nam hčerke

PAVLE,

bodisi sočutnim tolaženjem, bodisi priposlanjem krasnih cvetic.

Tugujoča roditelja

Franjo in Vekoslava Dollenz.

SVOJI K SVOJIM!

E. Šverljuga, brivec v *Stadion št. 1*, priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 49-104

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštnice. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča **Anton Šorli**, kavarnar. Cl.

Pivarna Lavrenčič via Rossetti (nasproti lekarni E. Leitenburg) priporoča svoje izborna isterska vina častitim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Častitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunneria št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in tujimi pridelki. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep. pa št. 18 poleg kavarne „Universo“ priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem **JAKOB KUMAR** Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1 trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabria“, priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklene, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini številka 2, se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovejši pariški in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 23-52

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Krasne uzorce zasebnikom pošilja zastoj in franko.

Bogate knjige z uzorci, kakoršnih še ni bilo, za krojače nefrankovano. Jaz ne popuščam za 2%, ali 3%, goldinarjev pri metru, ne dajem daril krojačem, kakor to dela konkorenca na račun zadnje roke, ampak imam le trdno in čisto ceno, tako, da mora kupiti vsak zasebnik dobro in ceno. Prosim torej zahtevati le moje knjige z uzorci. Svarim tudi pred pismi konkurence, ponujajoč dvakrat toliko popustka.

SNVIJ ZA OBLEKE.

Peruvian in dosking za častito duhovščino, pred pisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, ognjegase, telovadce, livraje, sukna za biljarde in igralne mize, preproge za vozove, ločen nepremičen za lovske sukne, snovij za prati, potne ogrtače od gl. 4-14 itd. — Eder hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno sukveno blago, ne pa dober kup cunje, ki so komaj toliko vredna, kolikor se plača krojaču, obrne naj se do

IVANA STIKAROVSKY v BRNU 24-5 (v tem Manchesteru Avstrije) 24-2

Največja zaloga fabriškega sukna, v vrednosti 1/2 milijona gl.

Da pojasnim velikost in zmoglost izjavljam, da moja roka združuje največe izvašanje sukna v Evropi, izdelovanje kamgarnov, potrebnih za krojače in veliko knjigovoznic le za lastne namene. Da se prepriča o vsem tem, prosim slavno občinstvo, da si, kadar mu prilika nanes, ogleda velikanske prostore mojih prodajalnic, kjer ima posla 150 ljudi.

Posilja se le po poštnem povzetju. Dopisuje v nemškem, madjarskem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 16-10

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštno pošiljatve izvršujejo se neutegoma.

Gljena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazebr zadavica, rora, zapala ustljuh itd.

mogu se u kratko vrieme izliečiti rabljenjem **NADARENH**

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI) 31 godina sjajnega uspeha

što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebdenih kašljnih noćih, navadno jutranje hreputavice i grlenih zapalnih nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponajinju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima natisnuto na jednoj Strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa napatkom. Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih jekarnah svijeta. 19-52

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-54 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškoga, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv. (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

J. PSERHOFERJA

lekarna v Beču, Singerstrasse broj 15.

zum goldenen Reichsapfel.

Kričistilne kroglice, nekaj imenovane univerzalne kroglice, znano domače odvajajoče sredstvo.

Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gl. 5 kr., pri nefrankovani pošiljati po povzetju 1 gl. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglic 1 gl. 25 kr., 2 zavitka 2 gl. 30 kr., 3 zavitki 3 gl. 35 kr.; 4 zavitki 4 gl. 40 kr., 5 zavitkov 5 gl. 20 kr., 10 zavitkov 9 gl. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva 1-12

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodca 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodca 1 gl. 20 kr.

Prah proti potanju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Zivljenska esenca stekleničica 22 kr.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prsni prašek, 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gl.

Univerzalni plašter prof. Stendela, posodca 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek i gl.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene; in se na zahtevanje točno in v ceno preskrbljajo tudi predmeti, kojih ni v zalogi.

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštnem povzetju.

Pri doposiljati denarja po poštnj nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 8-12

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
30- " 3%	6- " 2 1/2%

Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nova obročna tarifa na temelju odpovedi od 17. in 21. odnosno 12. jnnija.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obročni.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-2 pri odbitku 1/100 provizije.

Predujmi.

Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jambevsne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 13. maja 1892.

5-24

Petronio & Madalena

(naslednika A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporočata svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svoje bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur poplunoči. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljnij naklonjenosti slavnega občinstva. P. Favero.

104=50

P. Favero.

Alojzije Suppanz

urar, Corso št. 39. 24-104

Prodaja in popravila ure.

EPILEPSIJA

(božjast)

ozdravljiva brez povrnitve, tisući morejo dokazati ta čudezni vseh znanstva.

Natančna poročila s povratno marko je pošiljati: 12-9

„Office Sanitas“ Paris 30. Faubourg Montmartre.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-5 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890

Gravnica društva gl. 4.000.000—

Pvemijna rezerva zavarovanja na življenje " 10.754.306 91

Premijna rezerva zavarovanja proti ognju " 1.612.910 22

Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju " 33.594 10

Rezerva zavarovanja proti toči " 200 000—

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) " 163.786 21

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) " 137.578 85

Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje " 250.000—

Občna rezerva dobičkov " 1.127.603 98

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši.)